

Stuifdekbestrijding in zetmeelaardappelen

voorjaar 2008

Vanaf 2008 is het gebruik van Gramoxone als middel om het stuifdek in zetmeelaardappelen te bestrijden niet meer toegestaan. Gramoxone werd in de afgelopen jaren zeer veel gebruikt om een aangelegd stuifdek dood te spuiten vóór opkomst van zetmeelaardappelen. In deze folder leest u meer over de opties voor dit jaar om een stuifdek te bestrijden. Per optie is in de tabel aangegeven wat de milieubelasting is.

Wat leest u in deze folder?

In deze folder vindt u een aantal opties waarmee u een stuifdek kunt bestrijden. Uiteraard hangt uw keuze voor een belangrijk deel af van de onkruiden die bij u voorkomen. Dit varieert van gebied tot gebied en zelfs van perceel tot perceel. Maak een keuze voor de optie die het beste bij uw situatie past. Vaak is het dan ook nog mogelijk om een keuze te maken waarbij de milieubelasting zo laag mogelijk is.

Optie 1: Glyphosaat

Spuut Glyphosaat vóór opkomst van de aardappelen. Een probleem hierbij kan zijn dat het stuifdek nog niet voldoende is ontwikkeld op het moment dat Glyphosaat gespoten moet worden. Daar tegenover staat dat Glyphosaat vrij langzaam werkt, waardoor het stuifdek zijn werking beter behoudt. Glyphosaat bestrijdt al het aanwezige onkruid, maar heeft geen enkele bodemwerking. Door aan Glyphosaat middelen toe te voegen met een bodemwerking kunt u later kiemende onkruiden bestrijden. De werking van het toegevoegde bodemherbicide is afhankelijk van het organische stofgehalte van de grond. Daarnaast moet de grond goed vochtig zijn. Bij hoge organische stofgehalten (meer dan 8 %) kan de werking van een bodemherbicide tegenvallen.

Optie 2: Finale SL 14 met eventuele toevoegingen

Spuut Finale vóór opkomst. Let er op dat het loof van de aardappelen nog niet boven de grond staat, want Finale is ook een loofdodingsmiddel. Het is een

breed werkend contactherbicide, dus zonder bodemwerking. Ook aan Finale kunt u middelen toevoegen met een bodemwerking. Hiervoor geldt hetzelfde als bij Glyphosaat. Nadeel van Finale ten opzichte van Glyphosaat is dat het veel duurder is.

Optie 3: Titus

Gebruik Titus na opkomst. Let wel op dat het stuifdek niet te ver ontwikkeld is: de werking van Titus op het stuifdek kan dan tegenvallen. Hierdoor kan het zelfs door verdringing schade aan het aardappelgewas toebrengen. Gebruik 40 gram Titus om het stuifdek te bestrijden. Bij lagere doseringen gaat het stuifdek niet goed dood. Een nadeel van Titus is dat het minder werkt op bijvoor-

beeld melden, zwarte nachtschade, winterpeper en varkensgras. Om deze goed te bestrijden zijn er toevoegingen aan de Titus nodig, zoals bijvoorbeeld Sencor.

Optie 4: Sencor + grassenmiddel

Een andere optie is om tijdens of na opkomst Sencor + grassenmiddel te spuiten. Als u Sencor na opkomst spuit, let dan op de rasgevoeligheid. Bij gevoelige rassen is de kans op schade bij een bespuiting na opkomst zeker aanwezig. De middelen Gallant, Focus Plus, Fusilade Max en Targa Prestige hebben allemaal een goede werking op het stuifdek. De voorkeur van Telen met toekomst gaat

Vervolg op achterzijde >

Milieu effectenkaart 2008, aardappelen				
Onkruidbestrijding, 1% drift				
Middel en dosering	Milieu-effecten			
	Grondwater	Waterleven	Lucht	
	organische stofklassen			
	3-6%	6-12%		
	MBP	MBP	MBP	kg a.s./ha
Optie	Voor opkomst			
1	3 l glyphosaat + 2 l onkruidolie	0	0	6
2	3 l Finale SL 14 e.a.	87	87	0
	4 l Finale SL 14 e.a.	116	116	0
	mogelijke toevoegingen aan Glyphosaat of 3 of 4 l Finale:			
	0,25 kg Sencor	88	2	325
	2 l inuron	0	0	720
	0,25 kg Sencor + 1,25 l inuron	88	2	450
	Na opkomst:			
3	40 gr Titus + 0,4 l uitvloeier of 0,1 l Zipper	232	100	0
4	0,25 kg Sencor + 0,5 l Gallant + 1 l onkruidolie	588	19	325
	0,25 kg Sencor + 2 l Focus Plus + 1 l onkruidolie	108	2	325
	0,25 kg Sencor + 1,25 l Fusilade Max + 1 l onkruidolie	110	2	325
	0,25 kg Sencor + 1 l Targa Prestige + 1 l onkruidolie	88	2	325

Tabel: Overzicht met mogelijke strategieën na het wegvallen van Gramoxone in zetmeelaardappelen

Legenda	Eenheid	Kleuren		
Grondwater	MBP	≤ 100	> 100 en ≤ 1000	> 1000
Waterleven	MBP	≤ 10	> 10 en ≤ 100	> 100
Lucht	kg a.s./ha	≤ 0,12	> 0,12 en ≤ 0,42	> 0,42

> Vervolg van voorzijde

uit naar het middel Targa Prestige in verband met de laagste milieubelasting op met name het grondwater.

Algemeen

In de tabel worden bepaalde doseringen genoemd. Om alle mogelijkheden uit te schrijven is niet mogelijk. Uiteraard kunt u, voor zover de regelgeving het toelaat, hier van afwijken. Ook zijn er meer mogelijkheden van toevoegingen van andere middelen zoals Basagran en MCPA. Kanttekening hierbij is dat bij hogere dosering en toevoegingen de milieubelasting zal toenemen. Bij de genoemde opties is een tweede bespuiting in een later stadium vrijwel altijd nodig. Ook kan er aan de basis een hogere dosering Sencor of andere bodemherbicide gespoten worden, zodat een tweede bespuiting mogelijk uit kan blijven. Hierbij is wel het organische stofgehalte en de vochtigheid van de grond van groot belang. Wees

daarom kritisch in uw keuze, want milieu en kosten gaan hier hand in hand. Het advies van Telen met toekomst is om - indien mogelijk - vóór opkomst te kiezen voor Glyphosaat. Na opkomst is Titus een goede optie. Echter, dan zijn de risico's ten opzichte van het afsterven van het stuifdek groter. Kies dan voor Sencor met Targa Prestige om het stuifdek te vernietigen.

Tips

Gebruik Gewis

Bespaar de teleurstelling van een tegenvallende bespuiting door gebruik te maken van Gewis. Met Gewis bepaalt u het optimale tijdstip voor een bespuiting. Dit bespaart zowel geld als het milieu!

Spuitsoppen

Kies de juiste spuitdop voor uw bespuiting. Een bodemherbicide kunt u met een grovere druppel spuiten dan een contactherbicide.

Reinigen spuit

Let bij het inwendig en uitwendig reinigen van de spuit er op dat er geen middelen op ongewenste plaatsen terecht komen. Spuit restvloeistof uit over het perceel.

Stuifdek

Indien u kiest voor een grassenmiddel om het stuifdek te bestrijden, kies dan voor het middel met de minste milieubelasting.

Meer informatie:

- www.telenmettoekomst.nl technische infoleaves over geïntegreerde gewasbescherming

Ervaringen uit de praktijk

Kroeze Germs Akkerbouwer in Exloërmond

De maatschap Kroeze Germs heeft een veenkoloniaal akkerbouwbedrijf in Tweede Exloërmond. Op het bedrijf worden zetmeelaardappelen (41 ha.), TBM pootaardappelen (4 ha.), suikerbieten (15 ha.) en zomergerst (30 ha.) geteeld. De rassen zetmeelaardappelen die geteeld worden zijn Festien, Aveka en Seresta. De gronden van het bedrijf zijn voor een deel zeer stuifgevoelig. "Jaarlijks zaai ik een stuifdek in bij ongeveer 20 ha. zetmeelaardappelen en bij een groot deel van de suikerbieten" aldus de heer Kroeze. "Als ik dit niet doe stuiven de aardappelen bloot en is de opbrengst weg". In het verleden werd het stuifdek altijd bestreden met Gramoxone. "Het stuifdek werd vlak voor opkomst

van de zetmeelaardappelen gespoten met 1 liter Gramoxone en 200 gram Sencor, daarna spoot ik soms tussendoor 50-100 gram Sencor en later nog eens 30-40 gram Titus". Door het wegvallen van Gramoxone moet er voor het bestrijden van het stuifdek een nieuwe strategie bedacht worden. "Wat ik ga doen weet ik nog niet. Wat ik wel weet is dat het duurder wordt". Round up is volgens de heer Kroeze geen optie

omdat het stuifdek dan vaak nog niet voldoende ontwikkeld is. Ook Titus werkt niet voldoende op een stuifdek. Blijven over Finale of de combinatie met een grassenmiddel bijvoorbeeld Targa. De prijs, de werking en de milieubelasting zullen de keuze bepalen. "Werking en prijs vind ik het belangrijkste. Kan ik dan een keuze maken voor minder milieubelasting dan zal ik dat zeker doen", aldus de heer Kroeze.

Praktijknetwerk Telen met toekomst werkt aan een breed gedragen duurzame teelt in de plantaardige sectoren. Samen met betrokkenen worden duurzame teeltmaatregelen, 'Best Practices', op de praktische toepasbaarheid en haalbaarheid beoordeeld. De betrokkenen zijn naast ondernemers alle partijen die invloed hebben op de teeltstrategie van de ondernemers. Maatregelen met perspectief, zogenaamde praktijkmaatregelen, worden gezamenlijk breed uitgedragen. Deze folder is met grote zorg samengesteld. De samenstellers zijn echter niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die kunnen ontstaan bij gebruik van gegevens.

Colofon:

Productie Telen met toekomst
Auteurs: Harm de Boer (DLV Plant) en
Albert Jan Olijve (PPO)
Eindredactie:
Conny van Iperen (DLV Plant)
Vormgeving & druk: Graphiset, Uden